

Direktoratet for byggkvalitet

Vår ref.:
PALDeres ref.:
[Navn]Dato:
4. mai 2026

Innspill til høring om nye klima- og energikrav i teknisk forskrift

Innledning

Tekna er fagforeningen for 118 000 naturvitere, teknologer og studenter. Våre medlemmer har høyere utdanning og representerer viktige kunnskapsmiljøer i Norge. Våre medlemmer bidrar med kunnskap, forskning og teknologi til en mer bærekraftig verden. Vi anslår at åtte til ti tusen av våre medlemmer jobber i byggenæringen, som byggherrer, prosjekterende, utførende, leverandører/produsenter og innen forskning og undervisning.

Regjeringen har på høring to forslag om endringer i byggteknisk forskrift (TEK). Direktoratet for byggkvalitet (DIBK) gjennomfører høringen for kommunal- og distriktsdepartementet. Forslaget om innføring av klimakrav er resultatet av et langsiktig arbeid og bygger på data fra eksisterende klimagassrapportering som bransjen allerede er pålagt. Forslaget til energikrav endres slik at det vil omfatte tilført energi framfor dagens krav til netto energibehov. Slik legges det bedre til rette for mer bruk av varmepumper, solenergi og fjernvarme og en mer fleksibel energibruk.

Tekna deltar sammen med en rekke andre organisasjoner og regjeringen i klimapartnerskapet for byggenæringen. Forslagene om klima- og energikrav i denne høringen reflekterer enigheten mellom regjeringen og næringen som ble nedfelt i den gjeldende avtalen mellom partene som ble inngått i 2024 og som gjelder ut året.

Tekna støtter direktoratets forslag om å innføre klimakrav i TEK. Vi støtter DIBKs alternative forslag til klimakrav som skjerper kravene med 10 prosent i forhold til direktoratets hovedforslag. Tekna mener også at en tydelig kommunisert nedtrappingsplan fram mot 2050 vil gi bransjen nødvendig forutsigbarhet for å endre praksis i retning av mer klimasmarte bygg.

Tekna støtter også forslaget om endrede energikrav der det nå skal stilles krav til tilført energi framfor netto energibehov for slik å fremme lokal energiproduksjon som fjernvarme, solkraft.

Innføring av klimakrav i teknisk forskrift – valg av utgangsnivå, og plan for nedtrapping

Maks grenser for klimautslipp

Tekna støtter innføringen av grenseverdier for maksimale klimagassutslipp fra materialbruk i bygg.

Tekna støtter DIBKs alternative forslag til grenseverdier for klimautslipp som ligger 10 prosent lavere enn direktoratets hovedforslag. Direktoratets hovedforslag er ment å reflektere dagens klimautslipp i næringen og vil kun berøre få prosjekter med store klimautslipp. Utslippsgrensene i hovedforslaget baserer seg på gamle tall og tar ikke høyde for at markeds- og teknologiutviklingen siden 2023 har senket utslippene i byggenæringen. Det innebærer at DIBK's alternative høringsforslaget bedre reflekterer dagens utslippsnivå. Tekna mener at grenseverdiene må ha et utgangsnivå som gir insentiver til reelle utslippskutt.

Tekna støtter differensierte grenseverdier for ulike bygningskategorier og at lager- og industribygg, samt idrettsbygg også bør omfattes av kravet. Disse bygningstypene utgjør 15 % av årlig nybygget areal i Norge. Klimagassutslipp fra materialbruk knyttet til denne typen bygninger er vesentlige, noe som tilsier at kravet også bør gjelde disse bygningstypene.

Fremtidig utvikling av klimakravene.

Tekna mener at det må på plass en tydelig nedtrappingsplan for grenseverdiene for klimagassutslipp. Dette vil gi forutsigbarhet for bransjen og bidra til grønn omstilling og konkurransekraft. Tekna mener kravene bør innskjerpes annet hvert år. En forutsigbar plan for utslippsreduksjon i TEK vil gjøre at flere tar i bruk løsningene og produktene som allerede finnes, redusere risiko, og sørge for at norske aktører ikke taper konkurransekraft.

Tekna støtter endringer i TEK som er i tråd med Parisavtalen og Norges klimalov. En innskjerpingsplan bør sammen med andre tiltak bidra til utslippskutt tilsvarende 55 % innen 2030 og 90-95 % innen 2050, sammenliknet med 2020-nivå.

Ansvar og konsekvenser ved overskridelser av utslippsgrensen må klargjøres

Tekna er positive til at ansvarsforhold tydeliggjøres i byggesaksforskriften. Vi savner en tydeliggjøring av hva som vil bli konsekvensen for et bygg som ikke møter grenseverdien for klimagassutslipp. Videre savner vi en beskrivelse av hvem som har ansvar for å løfte en eventuell overskridelse av grenseverdier, og til hvilken myndighet.

Utvidet krav til klimagassregnskap

Tekna er positiv til forslagene om å utvide kravet til klimagassregnskap til også å gjelde småhusprosjekter på minimum 1000 m² BTA, hele livsløpet til bygget og flere bygningsdeler enn i dag. Tekna støtter også en konkretisering av krav til tekniske systemer og at disse inkluderes som en del av regnskapskravet.

Økonomiske konsekvenser av forslaget

Tekna er enig i vurderingen av at innføringen av grenseverdier kan bidra til bedre planlagte prosjekter og redusert risiko for byggefeil i prosjektering og utførelse. Krav om at det utarbeides klimagassregnskap er allerede innført, og det nye kravet om maksimale utslipp vil føre til at merkostnadene dette dokumentasjonskravet medfører, også får verdi i form av reduserte utslipp.

Veilederne for klimagassreduksjoner, utviklet i samarbeid mellom Grønn Byggallianse, EBA og Norsk Eiendom, viser at klimagassreduksjoner fra materialbruk på 20-25 %, sammenlignet med 2020-nivå, er oppnåelig for alle prosjekter, uten merkostnader. Utredningen fra Asplan Viak, som DiBK viser til, tilsier at det allerede i dag er mulig å redusere klimagassutslipp, sammenliknet med de foreslåtte grenseverdiene, med opptil 13 prosent uten merkostnader, og opptil 16 prosent med minimalt økte kostnader. Dette tilsier i sum at verken DiBKs hovedforslag til grenseverdier, eller det alternative forslaget vil føre til økte byggekostnader.

Nye energikrav i TEK

Tekna mener at forslaget til nye energikrav er et skritt i riktig retning for å oppfylle handlingsplanen for energieffektivisering fra regjeringen. Nye energikrav i TEK må følges opp med en oppdatert og mer ambisiøs handlingsplan for energieffektivisering fra regjeringen hvor det også benyttes økonomiske virkemidler. Beregninger fra SINTEF viser at årlige bevilgninger på 4–5 mrd. kr kan utløse energieffektivisering i byggesektoren som tilsvarer 25 prosent av Norges totale strømforbruk.

Forslaget om nye energikrav oppfylder deler av EUs nye bygningsenergidirektiv fra 2024. Direktivet gir langsiktige og forutsigbare rammer fram mot 2050 slik at mål om nullutslipp og energieffektivitet for eksisterende bygninger kan nås med kostnadseffektive tiltak. Tekna mener det er positivt at bygningsenergidirektivet legger opp til større planmessighet og forutsigbarhet for å nå mål om energieffektivitet enn regjeringens handlingsplan.

Tekna støtter forslaget om å endre energikravet fra netto energibehov til levert energi. Det vil styrke insentivene til lokal energiproduksjon og energifleksibilitet ved bruk av varmepumper, solenergi og fjernvarme.

Tekna støtter også innskjerping av rammene for energibruk og en helt ny bestemmelse for tiltak på eksisterende bygninger.

Forslaget reduserer behovet for strøm til bygninger og oppvarmingsløsningene bidrar til å avlaste kraftsystemet og belastningen i strømmettet, også i årets kaldeste perioder. Boligbygg vil få en beregnet energibesparelse på 15-20 % og kontorbygg 13-23 % tilsvarende.

Tekna støtter direktoratets vurdering av at forslaget i liten grad innebærer økte kostnader samlet sett. Direktoratet anslår at byggekostnadene for småhus og boligblokker øker med om lag 0,5 prosent, og for kontorbygg med om lag 0,8 prosent. For alle bygg vil de økte investeringskostnadene bidra til reduserte energiutgifter over tid.

Tekna gav i 2025 høringsinnspill til sak om solklare bygg 2025. I gjeldende høring varsles det at forslaget til solklare bygg vil behandles sammen med de nye forslaget til nye klima- og energikrav. Tekna spilte i høringen om solklare bygg inn at nye yrkesbygg i framtiden må få klare krav om økt energieffektivitet, energifleksibilitet og lokal energiproduksjon. Direktoratets hovedforslag om solklare bygg bidrar i riktig retning, men det må ledsages av beregninger av hvordan det bidrar til å nå målet om 8TWh solkraft og en tidslinje for når krav vil være på plass. Tekna mener det er viktig å sørge for at nye bygg blir solklare og at utbyggere får forutsigbare og klare krav å forholde seg til.

Med vennlig hilsen

Sonja Lovise Berg
Direktør samfunnspolitikk